

Motvind Norge

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Middelthuns gate 29,
0368 Oslo

Oslo, 30. mai 2025

Sak. Høringsuttalelse 202317694. Nye Stemmen transformatorstasjon i Vennesla.

Motvind Norge (Org nr. 923 421 068) er en demokratisk og medlemsstyrt organisasjon med over 22 tusen medlemmer. Vi takker for muligheten til å komme med høringsinnspill.

På NVE sin hjemmeside datert 07.04.2025 står det:

«Gjennom høring av søknadene ønsker NVE å få innspill på følgende:

- Hva mener dere om søknadene?*
- Er konsekvensene godt nok utredet?*
- Forslag til justeringer av planene for å redusere eventuelle negative virkninger av tiltaket.»*

Tilknyttede høringer.

På NVE sin hjemmeside om Nye Stemmen transformatorstasjon er det også referanse til to andre prosjekter:

- Glitre Nett AS - Omlegging av nettanlegg rundt Stemmen transformatorstasjon
- N01 UTILITIES AS - 420 kV tilknytning til Stemmen og Kristiansand transformatorstasjoner

En del av de samme dokumentene er vedlagt både i Statnett, Glitre Nett og N01 Utilities sine søknader, men det er forskjellige saksnumre. Dette virker uklart, og det er derfor nødvendig å sende inn tre separate høringsuttalelser. Dette burde vært samkjørt, siden det forstås slik at NVE vil gjøre en felles sagsbehandling.

Datasenter

I Statnett sin søknad står det i kapitlet om prosjektutløsende behov står det:

«Først og fremst er det forbruksplanene til N01 Utilities AS i nærheten av Kristiansand transformatorstasjon som gir behovet for Stemmen stasjon. N01 Utilities AS har søkt og fått reservere et økt uttak fra dagens 100 MW til 400 MW. De har stipulert en videre vekst opp mot 2 GW ut på 2040-tallet. N01 Utilities søker derfor å knytte seg til direkte på 420 kV for å muliggjøre en videre vekst i uttaket.»

«Stemmen transformatorstasjon er vurdert som den mest samfunnsøkonomiske rasjonelle løsningen for videre utvidelser i transmisjonsnettet. Dette primært for å imøtekomme tilknytning for N01 Utilities sin planlagte utvidelse av datasentervirksomhet.»

Motvind Norge

Dette er i praksis enorme mengder energi til et datasenter uten at det er gjennomført samfunnsøkonomiske vurderinger.

I en utredningsrapport om datasenter i Time kommune i «Næringsområde og infrastruktur i området Kalberg/Frøyland/Kvernaland» står det:

Utbyggingen vil kreve 525 MW og et årsforbruk på vel 5 TWh som vil utgjøre ca. 30% av økningen som NVE ser for seg innen industri/petroleum og datasenter.

Energitilførselen er robust, men det må regnes med at en stor andel av varmeoverskuddet (ca. 85% av tilført energi) må kjøles bort.

[Link](#) til rapporten.

Med det anslåtte behovet på 2 GW (2000 MW) (tilsvarende ca 17-18 TWh) til datasenter på Stemmen er konsekvensen at 14-15 TWh er helt bortkastet energi som bare brukes til å kjøle ned datamaskiner, serveres etc. Dette er samfunnsøkonomisk helt uforsvarlig. 17 TWh er omtrent 30 % av den totale strømprduksjonen i NO2 og like mye som Norges totale strømekspport. Konsekvensene kan lett bli svært høye strømpriser for alle. Selve kostnadene for byggingen av Stemmen transformertasjon må dekkes av nettleien, og som da vil føre til en vesentlig økning også her.

Elektrisk strøm er en svært effektiv og høyverdig energiform, og det er totalt uforsvarlige å bruke så store mengder for å kjøle ned datautstyr.

Statnett har ikke i sin konsesjonssøknad verken vurdert konsekvensene på strømpris eller på nettleien.

Det framgår ikke klart av Statnett sitt søknad hvor mye kapasiteten økes på Stemmen transformatorstasjon. Det ser ut til at det skal installeres 2 x 300 MVA transformatorer og en på 160 MVA skal saneres. Denne økte kapasiteten er svært langt fra behovet på 2000 MW, og ikke en gang nok til den reservert kapasiteten på 400 MW.

Konsesjonssøknaden henger derfor ikke sammen med det påståtte strømbehovet.

Havvind

«Regjeringen har en ambisjon om å tildele areal for 30 GW havvind innen 2040. For tilknytning av havvind fra Sørlege Nordsjø er Statnetts vurdering at Kvinesdal og Kristiansand stasjon er egnede tilknytningspunkter i kraftsystemet, men med begrensede utvidelsesmuligheter i Kristiansand stasjon forutsetter dette etablering av Stemmen stasjon for å kunne tilknytte havvind i dette området.»

Som kjent har Ventyr fått tildelt areal for havvindområdet Sørlege Nordsjø 2. Dette er planlagt koblet opp til Kvinesdal transformatorstasjon. Så er det ikke sikkert at SN2 blir utbygd. Først må Ventyr gjennomføre konsekvensutredninger, søke om konsesjon, få konsesjon og vedta en investeringsbeslutning på mange 10 talls milliarder for 1500 MW installert effekt.

I en artikkel i [DN](#) 10. februar 2025 står det:

Motvind Norge

- «Regjeringen setter i praksis satsingen på bunnfast havvind på pause på grunn av høye kostnader.
- Hybridkabler for havvind blir ikke videreført, noe som fører til at utlysningen av området Sørvest F droppes.» SN2 er en del av Sørvest F.

Sønnavind A er et mulig havvindområde i Skagerrak, men den området er ikke anbefalt bygd ut av fagetatene på grunn av store miljømessige konsekvenser.

Utbygging av et havvindområde tar minst 10 år fra åpning av areal til eventuell produksjon.

Det er derfor uforsvarlig av Statnett å forutsette behov for tilknytning av havvind til Stemmen transformatorstasjon, samt å bruke penger på dette. Sannsynligheten er (svært) lav for at havvind noen gang vil bli tilkoblet Stemmen transformatorstasjon.

Økt nettleie

I saksframlegget 23/14736-6 i Agder Fylkeskommune står det:

«Glitre Netts vurderinger av effektbehov og endringer i kraftsystemet i området. Kostnadene som påløper Statnett for disse tiltakene, vil bli del av transmisjonsnett-tariffen som dekkes av alle kundene i strømmettet i hele Norge.»
«Glitre Nett sine omsøkte tiltak anses ikke som utløst av en enkeltkunde, og kostnadene fordeles derfor gjennom nettleien til alle Glitre Netts 300.000 kunder over hele anleggets levetid, som beregnes til minimum 40 år.»

Statnett har i konsesjonssøknaden ikke gjort noen beregninger for hvor stor den økt nettleien vil bli.

Forsyningssikkerhet

I søknaden sier Statnett at konsekvensene for forsyningssikkerheten er Liten(+). Det er derfor vanskelig å forstå hvorfor det da skal brukes 1.2 milliarder på denne ombyggingen.

Kjernekraft

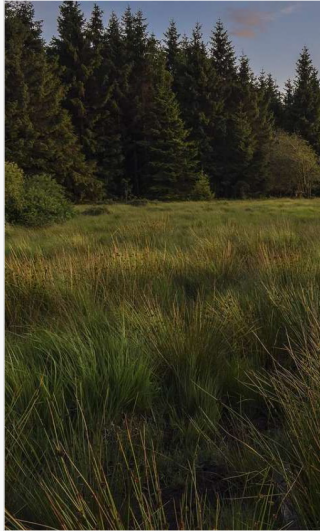
Det er også påfallende at Statnett ikke nevner at regjeringen har satt i gang utredning av mulig kjernekraft i Norge da det kan påvirke både strømproduksjon og behovet for transformatorer og nett.

Klimautslipp

Statnett sier at 12 daa av området er myr, denne vil bli fjernet og erstattet med fyllmasser. Som Statnett innrømmer, vil dette gi klimagassutslipp og har oppgitt et tall for det. Vi mener det er uakseptabelt å bygge ned myr for å kunne levere strøm til et datasenter.

Motvind Norge

Karbonrike arealer

- Oversikt: Planmyndigheten skal ha oversikt over hvilke arealer som er **betydelige karbonlagre, på land og i sjø.**
- **Unngå nedbygging: Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer,** inkludert myr, tidevannssump og andre typer våtmark og skog, **skal unngås så langt som mulig.**
- **Alternative arealer skal vurderes, og konsekvenser skal belyses.**

Lysark fra NVE og Miljødirektorater fra foredrag 11. mars 2025, som sier at karbonrike arealer som myr skal unngås.

Så medfører utbyggingen av Stemmen transformatorstasjon også mange andre klimagassutslipp. Bl. annet produksjon av utstyr, transformator, transport, terrengforandring osv. Det er uforsvarlig at disse klimagassutslippene ikke er tatt med i Statnett sin konsesjonssøknad. Lokale nettselskaper gjennomfører slike beregninger og vurderinger. Feks [Lnett](#).

Manglende beredskapsvurderinger

Det eneste Statnett har vurdert er skred- og flomfare. Det er uforsvarlig og uforsvarlig at Statnett ikke har vurdert andre risikområder som bl. annet omtalt i «NOU 2023: 17 og Totalberedskapskommisjonens anbefalinger.» Lokale nettselskaper som [Lnett](#) gjennomfører slike vurderinger.

Oppsummering

Konsekvensene av Ny Stemmen transformatorstasjon er ikke god nok utredet fordi:

- Konsekvensene på strøm og nettpriis av 2000 GW til datasenter er ikke kjent
- Konsekvensene av 14-15 TWh varme fra datasenteret til luft eller vann er ikke kjent
- Det er tatt med tilknytning til havvind, noe som er lite sannsynlig at det vil behov for
- Samfunnsøkonomiske konsekvenser er ikke utredet.
- De totale klimagassutslippene er ikke redegjort for.
- Det er planlagt bygget i myr
- Beredskapsvurdering er ikke gjennomført

NVE må derfor returnere søknaden til Statnett, og be Statnett trekke søknaden eller ta med punktene som er nevnt ovenfor.

Motvind Norge

Med hilsen

Bjarne Jensen

Leder av havvindutvalget i Motvind Norge

John Fiskvik

Styreleder i Motvind Norge

Kopi

- Agder Fylkeskommune
- Statsforvalteren i Agder
- Vennesla kommune
- Kristiansand kommune